Linjär algebra FMA420

 $Emil~Wihl ander \\ dat 15ewi@student.lu.se$

2016-05-12

Kapitel 1: Linjära ekvationssystem

1.1 (s.)

Börja nerifrån och upp och lös en variabel i taget.

$$\begin{cases} 2x + 3y - z = 5 \\ -3y + 5z = 1 \\ 4z = 8 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} z = 2 \\ y = \frac{1 - 5 * 2}{-3} = 3 \\ x = \frac{5 + 2 - 3 * 3}{2} = -1 \end{cases}$$

Svar: (x, y, z) = (-1, 3, 2)

1.2 (s.)

Gausselimination:

$$\begin{cases} x - 2y + z = 2 \\ 2x - 6y + 11z = 35 \\ -3x + 5y + z = 8 \end{cases}$$
(a)
$$\begin{cases} x - 2y + z = 8 \\ (c) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 2 \\ -2y + 9z = 31 \\ -y + 4z = 14 \end{cases}$$
(b') = (b) - 2(a) (c') = (c) + 3(a)
$$\begin{cases} x - 2y + z = 2 \\ -2y + 9z = 31 \\ -2y + 9z = 31 \end{cases}$$
(b") = (b') (c") = (b') (c") = (c') - \frac{1}{2}(b')
$$\begin{cases} z = 3 \\ y = \frac{31 - 9 * 3}{-2} = -2 \\ x = 2 + 2 * (-2) - 3 = -5 \end{cases}$$

Svar: (x, y, z) = (-5, -2, 3)

1.3 (s.)

Gausselimination:

$$\begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ 2x - 6y + 6z = 2 \\ -3x + 5y + z = 3 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \\ -y + 4z = 6 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x$$

Svar: (x, y, z) = (10, 6, 3)

1.4 (s.)

Gausselimination:

$$\begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ 2x - 6y + 6z = 2 \\ -3x + 5y - z = 3 \end{cases}$$
 (a)

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \\ -y + 2z = 6 \end{cases}$$
 (b)

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 0 \\ 0z = 6 \end{cases}$$
 (a') = (a)
(b') = (b) - 2(a)
(c') = (c) + 3(a)
(a'') = (a')
(b'') = (b')
(c'') = (c') - $\frac{1}{2}$ (b')

Saknar lösning eftersom $0 \neq 6$.

Svar: Lösning saknas

1.5 (s.)

Gausselimination:

$$\begin{cases} 2x - 6y + 11z = 35 & (a) \\ x - 2y + z = 2 & (b) \\ -3x + 5y + z = 8 & (c) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 2 & (a') = (b) \\ 2x - 6y + 11z = 35 & (b') = (a) \\ -3x + 5y + z = 8 & (c') = (c) \end{cases}$$

Lös som i 1.2

Svar:
$$(x, y, z) = (-5, -2, 3)$$

1.6 (s.)

Gausselimination:

$$\begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ 2x - 4y + 7z = 3 \\ -3x + 5y - z = 2 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ z = 1 \\ - y + 8z = 5 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ - y + 8z = 5 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (b') = (a) \\ (b') = (b) - 2(a) \\ (c') = (c) + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ - y + 8z = 5 \\ z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (c') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\ (c') = (b') + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + 3z = 1 \\$$

Svar: (x, y, z) = (4, 3, 1)

Gausselimination:

$$\begin{cases} 2w + x - y - 2z = -1 \\ -12w - 3x + 4y + 7z = 2 \\ -2w + 2x - 4y - 3z = -12 \\ -31w + 5x - y - 3z = -20 \end{cases}$$
(a)

$$\begin{cases} 2w + x - y - 2z = -1 \\ -6w + y + z = -1 \\ -6w - 2y + z = -10 \\ -41w + 4y + 7z = -15 \end{cases}$$
(a)

$$\begin{cases} 2w + x - y - 3z = -20 \\ 6w + y + z = -1 \\ -6w - 2y + z = -10 \\ -41w + 4y + 7z = -15 \end{cases}$$
(a') = (a)

$$\begin{cases} 2w + x - y - 2z = -1 \\ -6w + y + z = -1 \\ -18w + 3z = -12 \\ -17w + 3z = -11 \end{cases}$$
(a'') = (a')

$$\begin{cases} 2w + x - y - 2z = -1 \\ -6w + y + z = -1 \\ -18w + 3z = -11 \end{cases}$$
(a'') = (a'') = (b') = (b) + 3(a)

$$\begin{cases} 2w + x - y - 2z = -1 \\ -6w + y + z = -1 \\ -18w + 3z = -12 \end{cases}$$
(c'') = (c'') = (c') + 2(b')

$$\begin{cases} 2w + x - y - 2z = -1 \\ -6w + y + z = -1 \end{cases}$$
(b''') = (b'')

$$\begin{cases} 2w + x - y - 2z = -1 \\ -6w + y + z = -1 \end{cases}$$
(b''') = (b'')

$$\begin{cases} 2w + x - y - 2z = -1 \\ -6w + y + z = -1 \end{cases}$$
(c''') = (c'''') = (c''') = (c''')

Svar: (x, y, z, w) = (4, 3, 2, 1)

1.8 (s.)

Eftersom det endast är två variabler krävs endast två ekvationer för att lösa systemet. Testa sedan mot resterande ekvationer för att se om systemet har en lösning.

Gausselimination:

$$\begin{cases} x - 2y = 1 & (a) \\ 3x + 4y = 13 & (b) \\ -5x + 2y = -13 & (c) \\ 4x - 3y = 9 & (d) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y = 1 & (a') = (a) \\ 10y = 10 & (b') = (b) - 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} y = 1 \\ x = 1 + 2 * 1 = 3 \end{cases}$$
c) och (d):
$$-5 * 3 + 2 * 1 = -13$$

Kolla (c) och (d):

$$-5 * 3 + 2 * 1 = -13$$

$$4*3 - 3*1 = 9$$

Svar:
$$(x,y) = (3,1)$$

1.9 (s.)

Eftersom det endast är två variabler krävs endast två ekvationer för att lösa systemet. Testa sedan mot sista ekvationen för att se om systemet har en lösning.

Gausselimination:

elimination:

$$\begin{cases} x + y = -4 & (a) \\ x - 2y = 2 & (b) \\ 3x + 4y = 1 & (c) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x + y = -4 & (a') = (a) \\ -3y = 6 & (b') = (b) - (a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} y = -2 \\ x = -2 \end{cases}$$

Kolla (c):

$$3*(-2) + 4*(-2) = -14 \neq 1 \Rightarrow$$
 Saknar lösning

Svar: Saknar lösning

1.10 (s.)

Eftersom det endast är tre variabler krävs endast tre ekvationer för att lösa systemet. Testa sedan mot sista ekvationen för att se om systemet har en lösning.

Gausselimination:

Kolla (d):

$$2 * 2 - 2 * (-1) - (-1) = 7$$

Svar: (x, y, z) = (2, -1, -1)

1.11 (s.)

Gausselimination:

$$\begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ 2x - 6y + 6z = 4 \\ -3x + 5y - z = -2 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 2 \\ -y + 2z = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ (b') = (a) \\ (b') = (b) - 2(a) \\ (c') = (c) + 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2y + z = 1 \\ -2y + 4z = 2 \\ 0z = 0 \end{cases}$$

$$(a'') = (a) \\ (c'') = (b') \\ (b'') = (b') \\ (c'') = (c') - \frac{1}{2}(b') \end{cases}$$

Alla zlöser $(c^{\prime\prime})$ så låt t vara ett godtyckligt tal och z=t. $(b^{\prime\prime})$ ger:

$$y = \frac{2 - 4t}{-2} = 2t - 1$$

(a'') ger:

$$x = 1 + 2(2t - 1) - t = 3t - 1$$

Svar:
$$(x, y, z) = (3t - 1, 2t - 1, t)$$

1.12 (s.)

Gausselimination:

$$\begin{cases} x - y + 2z = 4 \\ 2x + y - z = 1 \\ 3x + 3y - 4z = -2 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - y + 2z = 4 \\ 3y - 5z = -7 \\ 6y - 10z = -14 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - y + 2z = 4 \\ 3y - 5z = -7 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - y + 2z = 4 \\ 3y - 5z = -7 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - y + 2z = 4 \\ 3y - 5z = -7 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} (a') = (a) \\ (c') = (c) - 3(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} (a') = (a') \\ (c'') = (c') - 2(b') \end{cases}$$

Alla z löser (c'') så låt t vara ett godtyckligt tal och z = 5 - 3t. (b'') ger:

$$y = \frac{-7 + 5(5 - 3t)}{3} = 6 - 5t$$

(a'') ger:

$$x = 4 + (6 - 5t) - 2(5 - 3t) = t$$

Svar:
$$(x, y, z) = (t, 6 - 5t, 5 - 3t)$$

1.13 (s.)

Gausselimination:

$$\begin{cases} x + 2y - z = 3 \\ x - y + 2z = 6 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x + 2y - z = 3 \\ -3y + 3z = 3 \end{cases}$$

$$(a)$$

$$(b)$$

$$(a') = (a)$$

$$(b') = (b) - (a)$$

Låt t vara ett godtyckligt tal och z = t.

(b') ger:

$$y = \frac{3 - 3t}{-3} = t - 1$$

(a') ger:

$$x = 3 - 2(t - 1) + t = 5 - t$$

Svar:
$$(x, y, z) = (5 - t, t - 1, t)$$

1.14 (s.)

Gausselimination:

$$\begin{cases} 2x + 3y + 4z = 5 & (a) \\ 4x - 3y + 2z = 1 & (b) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 2x + 3y + 4z = 5 & (a') = (a) \\ -9y - 6z = -9 & (b') = (b) - 2(a) \end{cases}$$

Låt t vara ett godtyckligt tal och z = 3t

(b') ger:

$$y = \frac{-9 + 6 * 3t}{-9} = 1 - 2t$$

(a') ger:

$$x = \frac{5 - 3(1 - 2t) - 4 * 3t}{2} = 1 - 3t$$

Svar: (x, y, z) = (1 - 3t, 1 - 2t, 3t)

1.15 (s.)

Eftersom systemet redan är trappformat kan inte gausselimination användas för att förenkla det mer.

$$\begin{cases} 4w + x + 2y + 3z = 1 \\ -w + y - 3z = 5 \end{cases}$$
 (a)

Låt t och s vara godtyckliga tal, z = s och w = t.

(b) ger:

$$y = 5 + 3s + t$$

(a') ger:

$$x = 1 - 4t - 3s - 2(5 + 3s + t) = -9 - 9s - 6t$$

Svar:
$$(x, y, z) = (-9 - 9s - 6t, 5 + 3s + t, s, t)$$

1.16 (s.)

Gausselimination:

$$\begin{cases} 2x_1 + x_2 - x_3 + 3x_4 - 3x_5 = 0 & (a) \\ 3x_1 + 2x_2 + x_3 + 2x_4 + 2x_5 = 0 & (b) \\ -4x_1 + 3x_2 + 2x_3 + x_4 - 4x_5 = 0 & (c) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 2x_1 + x_2 - x_3 + 3x_4 - 3x_5 = 0 & (a') = (a) \\ \frac{1}{2}x_2 + \frac{5}{2}x_3 - \frac{5}{2}x_4 + \frac{13}{2}x_5 = 0 & (b') = (b) - \frac{3}{2}(a) \\ 5x_2 + 7x_4 - 10x_5 = 0 & (c') = (c) + 2(a) \end{cases}$$

$$\begin{cases} 2x_1 + x_2 - x_3 + 3x_4 - 3x_5 = 0 & (a'') = (a') \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 2x_1 + x_2 - x_3 + 3x_4 - 3x_5 = 0 & (a'') = (a') \\ \frac{1}{2}x_2 + \frac{5}{2}x_3 - \frac{5}{2}x_4 + \frac{13}{2}x_5 = 0 & (b'') = (b') \\ -25x_3 + 32x_4 - 75x_5 = 0 & (c'') = (c') - 10(a) \end{cases}$$

Låt t_1 och t_2 vara godtyckliga tal, $x_4 = 25t_1$ och $x_5 = t_2$.

(c'') ger:

$$x_3 = \frac{-32 \cdot 25t_1 + 75t_2}{-25} = 32t_1 - 3t_2$$

(b'') ger:

$$x_2 = 2(-\frac{5}{2}(32t_1 - 3t_2) + \frac{5}{2} * 25t_1 - \frac{13}{2}t_2) = 2t_2 - 35t_1$$

(a'') ger:

$$x_1 = \frac{1}{2}(-(2t_2 - 35t_1) + (32t_1 - 3t_2) - 3 * 25t_1 + 3 * t_2) = -4t_1 - t_2$$

Svar: $(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (-4t_1 - t_2, 2t_2 - 35t_1, 32t_1 - 3t_2, 25t_1, t_2)$

1.17 (s.)

Då koefficienterna på diagonalen a^2 , a och a^2-1 framför x,y och z alla är skilda från noll kan ekvationssystemet lösas entydigt. a måste alltså vara skilt från 0 och ± 1 .

Ekvationssystemet är redan trappformat vilket innebär att gausselimination inte behöver användas.

$$\begin{cases} a^2x + 2y + & 3z = -1 \\ ay + (a-1)z = a+1 & (b) \\ (a^2 - 1)z = a+1 & (c) \end{cases}$$

(c) ger:

$$z = \frac{a+1}{a^2 - 1} = \frac{1}{a-1}$$

(b) ger:

$$y = \frac{a+1-(a-1)\frac{1}{a-1}}{a} = \frac{a+1-1}{a} = 1$$

(a) ger:

$$x = \frac{-1 - 2 * 1 - 3(\frac{1}{a-1})}{a^2} = \frac{-3(\frac{a-1+1}{a-1})}{a^2} = \frac{-3}{a(a-1)} = \frac{3}{a(1-a)}$$

$$(x, y, z) = \left(\frac{1}{a-1}, 1, \frac{3}{a(1-a)}\right), \quad a \neq 0, a \neq \pm 1$$

Om a = 1 blir systemet:

$$\begin{cases} x + 2y + 3z = -1 \\ y + = 2 \\ 0z = 2 \end{cases}$$

Saknar lösning eftersom $0 \neq 2$. Om a = -1 blir systemet:

$$\begin{cases} x+2y+3z = -1 & (a') \\ -y-2z = 0 & (b') \\ 0z = 0 & (c') \end{cases}$$

Har oändligt många lösningar eftersom 0=0. Låt t vara ett godtyckligt tal och z=t.

(b') ger:

$$y = -2t$$

(a') ger:

$$x = -1 - 2 * (-2t) - 3t = t - 1$$
$$(x, y, z) = (t - 1, -2t, t), \quad a = -1$$

Om a = 0 blir systemet:

$$\begin{cases} 0x + 2y + 3z = -1 & (a'') \\ -z = 1 & (b'') \\ -z = 1 & (c'') \end{cases}$$

Har o
ändligt många lösningar eftersom värdet på x inte påverkar. Lå
tt vara ett godtyckligt tal och x=t.

(b'') och (c'') ger:

$$z = -1$$

(a'') ger:

$$y = \frac{-1 - 3 * (-1)}{2} = 1$$
$$(x, y, z) = (t, 1, -1), \quad a = 0$$

Svar: Saknar lösning för a = 1

$$\begin{aligned} &(x,y,z) = \left(\frac{1}{a-1},1,\frac{3}{a(1-a)}\right), & a \neq 0, a \neq \pm 1 \\ &(x,y,z) = (t-1,-2t,t), & a = -1 \\ &(x,y,z) = (t,1,-1), & a = 0 \end{aligned}$$

1.18 (s.)

$$\begin{cases} ax + y + 2z = 4 & (a) \\ x + y + z = 1 & (b) \\ x + ay + 2z = 0 & (c) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} ax + y + 2z = 4 & (a') = (a) \\ (a - 1)y + (a - 2)z = a - 4 & (b') = a(b) - (a) \\ (a^2 - 1)y + 2(a - 1)z = -4 & (c') = a(c) - (a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} ax + y + 2z = 4 & (a'') = (a') \\ (a - 1)y + (a - 2)z = a - 4 & (b'') = (b') \\ (3a - a^2)z = 3a - a^2 & (c'') = (c') - (a + 1)(b') \end{cases}$$

(c'') ger:

$$z = \frac{3a - a^2}{3a - a^2} = 1, \ a \notin \{0, 3\}$$

(b'') ger:

$$y = \frac{a-4-(a-2)}{a-1} = \frac{2}{1-a}, \quad a \notin \{0,1,3\}$$

(a") ger:
$$x = \frac{4-2-\frac{2}{1-a}}{a} = \frac{2}{a-1}, \quad a \not \in \{0,1,3\}$$

Systemet är entydigt när $a \notin \{0, 1, 3\}$.

a = 0 ger systemet:

$$\begin{cases} x+y+z=1 & (a) \\ y+2z=4 & (b) \\ x+2z=0 & (c) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x+y+z=1 & (a')=(a) \\ y+2z=4 & (b')=(b) \\ -y+z=-1 & (c')=(c)-(a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x+y+z=1 & (a'')=(a') \\ y+2z=4 & (b'')=(b') \\ 3z=3 & (c'')=(c')+(a) \end{cases}$$

(c'') ger:

$$z = 1$$

(b'') ger:

$$y = 4 - 2 * 1 = 2$$

(a'') ger:

$$x = 1 - 2 - 1 = -2$$

Systemet är entydigt när a = 0.

a=1 ger systemet:

$$\begin{cases} x+y+2z = 4 & (a) \\ x+y+z = 1 & (b) \\ x+y+2z = 0 & (c) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x+y+2z = 4 & (a') = (a) \\ -z = 1 & (b') = (b) - (a) \\ 0z = -4 & (c') = (c) - (a) \end{cases}$$

Systemet saknar lösning när a = 1.

a = 3 ger systemet:

$$\begin{cases} 3x + y + 2z = 4 & (a) \\ x + y + z = 1 & (b) \\ x + 3y + 2z = 0 & (c) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 3x + y + 2z = 4 & (a') = (a) \\ 2y + z = -1 & (b') = 3(b) - (a) \\ 8y + 4z = -4 & (c') = 3(c) - (a) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 3x + y + 2z = 4 & (a'') = (a') \\ 2y + z = -1 & (b'') = (b') \\ 0z = 0 & (c'') = (c') - 4(b') \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \Rightarrow$$

Låt t vara ett godtyckligt tal och z = -1 - 2t. (b'') ger:

$$y = \frac{-1 - (-1 - 2t)}{2} = t$$

$$(a'')$$
 ger:

$$x = \frac{4 - t - 2(-1 - 2t)}{3} = \frac{6 - 3t}{3} = 3 - t$$

Systemet har oändligt många lösningar när a = 3.

Svar: a = 3, (x, y, z) = (3 - t, t, -1 - t)

1.19 (s.)

Gausselimination:

$$\begin{cases} x+ay = 1 & (a) \\ x-y = -1 & (b) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x+ay = 1 & (a') = (a) \\ -(a+1)y = -2 & (b') = (b) - (a) \end{cases}$$

(b') ger:

$$y = \frac{2}{a+1}, \quad a \neq -1$$

(a') ger:

$$x = 1 - a\frac{2}{a+1} = \frac{a+1-2a}{a+1} = \frac{1-a}{a+1}, \ a \neq -1$$

a = -1 ger systemet:

$$\begin{cases} x-y = 1 \\ x-y = -1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x-y = 1 \\ 0y = -2 \end{cases}$$

$$(a)$$

$$(b') = (a)$$

$$(b') = (b) - (a)$$

När a=-1 saknar ekvationssystemet lösning eftersom $0\neq -2$.

Svar: $(x,y) = (\frac{1-a}{a+1}, \frac{2}{a+1}), \quad a \neq -1$, Saknar lösning när a = -1

1.20 (s.)

Kirchhoffs första lag ger att (notera att I_1, I_2, I_5 får negativa tecken för att pilarna är vända åt fel håll):

$$\begin{cases} I_3 = -I_1 - I_5 \\ I_4 = -I_2 - I_5 \end{cases}$$

Kirchhoffs andra lag ger (sätt sedan in de givna värdena):

$$\begin{cases} U_3 + U_4 + R_5 I_5 - R_4 I_4 - R_3 I_3 = 0 \\ U_3 + R_1 I_1 - R_3 I_3 = 0 \\ U_4 + R_2 I_2 - R_4 I_4 = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 3 + 2 + 4 I_5 - I_4 - I_3 = 0 \\ 3 + I_1 - I_3 = 0 \\ 2 + I_2 - I_4 = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} -I_3 - I_4 + 4 I_5 = -5 \\ I_1 - I_3 = -3 \\ I_2 - I_4 = -2 \end{cases}$$

Lägg nu ihop ekvationerna från första och andra lagen genom att substituera I_3 och I_4 mot $-I_1-I_5$ respektive $-I_2-I_5$.

$$\begin{cases} -(-I_1 - I_5) - (-I_2 - I_5) + 4I_5 = -5 \\ I_1 - (-I_1 - I_5) = -3 \\ I_2 - (-I_2 - I_5) = -2 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} I_1 + I_2 + 6I_5 = -5 \\ 2I_1 + I_5 = -3 \\ 2I_2 + I_5 = -2 \end{cases} \qquad (a)$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 10I_5 = -5 \\ 2I_1 + I_5 = -3 \\ 2I_2 + I_5 = -3 \end{cases} \qquad (b') = (b)$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 2I_1 + I_5 = -3 \\ 2I_2 + I_5 = -2 \end{cases} \qquad (c') = (c)$$

(a') ger:

$$I_5 = -\frac{1}{2}$$

(b') ger:

$$I_1 = -\frac{3 - \frac{1}{2}}{2} = -\frac{5}{4}$$

$$(c')$$
 ger:

$$I_2 = -\frac{2 - \frac{1}{2}}{2} = -\frac{3}{4}$$

Återgå sedan till ekvationerna för Kirchhoffs första lag för att bestämma I_3 och I_4 .

$$I_3 = -(-\frac{5}{4}) - (-\frac{1}{2}) = \frac{7}{4}$$

$$I_4 = -(-\frac{3}{4}) - (-\frac{1}{2}) = \frac{5}{4}$$

Svar: $(I_1, I_2, I_3, I_4, I_5) = (-1.25A, -0.75A, 1.75A, 1.25A, -0.5A)$

1.21 a) (s.)

Svar:

b) (s.)

Svar:

1.22 (s.)

Svar:

1.23 (s.)

Svar:

1.24 (s.)

Svar:

1.25 (s.)

Svar:

1.26 (s.)

Svar: